

vanaz gloriā faciat aut aliquod com
modū corpale sed simpliciter ad glo
riam dei ppter salutē aīe sue ac etiā cū
cordis humilitate illa p̄ficere studeat
Uñ aplūs . Omnia in gloriā dei faci
te. Tercio homo totaliter in virtutibz
p̄ficiens habere debet discretionē vt n̄
excedat mēsurā virtū suarū minis agēs
do nec etiā minus q̄ vt facultas suppe
rit virtuosā opa exercendo. Uñ aplūs
rōnabile fit obsequium vestrū. Quarto
habere debet p̄seueranciā finalē vt nō
ppter aliq̄ temptatōz aut tribulatiōz
vitā derelinquat virtuosā sed p̄stan
ter in opibz bonis vsq̄ i finē vite deo
coop̄ate p̄seueret. Uñ ip̄e dñs dicit.
Qui p̄seuerauerit vsq̄ in finē hic sal
tus erit. hęc igit. iij. vicz fortitudo. i
tencio recta. discretio. ac finalis p̄se
uerancia hōiem virtuosuz ad statū p̄
fectuz p̄ducere solent ⁊ eterna gloria
cū omnibz sanctis remunerari. Et sic
habemus de statu p̄fectoz ac de virtuti
bus ad eosdez p̄inentibz vicz cordis
puritate caritate ac p̄templatione ex
positum atq̄ explanatū **Filius**

Postq̄ instructus sum a te **P**ater
de statibz incipientiū p̄ficiēs
tium ⁊ p̄fectoz nunc ergo finaliter de
morte. ad cuius debitū p̄soluendū nō
solum p̄fecti sed omnes hōies obliga
ti noscuntur cupio edoceri.

Capitulū XIII Pater

Sire debes fili

q̄ triplex est mors. Est itaq̄
mors aīe quā ipsa incurrit p̄ peccatus
mortale. Et est mors cū quis moritur
peccato ⁊ viuif deo. Tercia vō ē mors
vicz separatio aīe a corpe ad quaz om
nes generaliter tenentur. sed paucos
delectat. Et defectus iste n̄ est ex vicio
mortis sed ex fragilitate humane cō
dictōis. qz homo diligens corpi vsq̄

lupratē cursum b? vite formidat fini
re. in qua plus est amaritudinis q̄ vo
lupratis. De hac triplice morē sic
dicit beatus ambrosi. Tria sunt morē
tis genera. Una mors peccati est que
precio damnatiōis infertur. De q̄ dicit
Anima que peccauerit ipsa morietur ⁊
hęc est mala. Secūda est q̄ quis pecca
to moritur ⁊ deo viuif ⁊ hęc est bona
Tercia mors est media naz ⁊ bona iu
stis videt ⁊ plerisq̄ metuēda paucos
q̄ delectat sed nō hoc mortis est viciū
sed nostre infirmitatis. qui voluptate
corpis ⁊ delectatōe vite huius rapim̄
⁊ cursum hunc p̄sumare trepidamus
in quo plus amaritudinis q̄ voluptatis
est. Quid est em̄ hęc vita que delectat
plena erumnarū ⁊ sollicitudinū in q̄
innumere sunt calumpnie ⁊ molestie
multe ⁊ lacrimę infinite eoz que affli
guntur molestijs. nā i hac vita homo
in vmbz viuif nec expleri potest cupi
ditatibz suis ⁊ si expleat diuicijs fruc
tum quietis amittit. qz cogitur amitt
tere qd̄ auditate misera queherat. hęc
ambro. De morte etiam corpis q̄ sit
fructuosā iustis per quendā sic dicitur
Mors nihil aliud est q̄ exitus de car
cere. finis exilij. laboris p̄sumatio. ad
portum applicatō. peregrinatōis finis
oneris grauissimū idest corpi depositio.
de furioso equo idest carne descen
sio. de domo ruinosa liberatio. omnū
egritudinū terminatio. oīm piculoz
evasio. oīm maloꝝ p̄sumatio. omnū
vinculoꝝ disruptio. debilis nature
dissolutio. reditus ad patriam. ingres
sus ad gloriā. hęc ille. Unde consi
derandum prout dicit Beda. q̄ mor
tem carnis timet omnis homo et mor
tē aīe pauci formidant. ⁊ laborāt ho
mines. ne moriantur. exterior homo
morif ⁊ non vt non moriatur homo i
terior semp victurus. Dicit ec̄d̄ hoc

beatus aug. Vera mors est quā hoīes
nō timent ⁊ hęc est sepatō aīe a deo. q̄
beata vita est animarū. Deber autē qui
liber fidelis hanc duplicem mortem
ante oculos mentis frequēter habere.
q̄ multū valet talis meditatio ad rep̄
mēdā vitia ⁊ ad terrena desideria cō
rēnēda. De hoc bea. gre. xij. lib. mo
fic dr. Qui p̄siderat qualis erit i mor
te sp̄ fit pavidus in opatōe atq̄ bene i
oculis sui p̄ditōis viuit nil qd̄ transi
t appetit cunctis p̄ntis vite d̄siderijs cō
tradicit ⁊ pene mortuū se p̄siderat. q̄
mōritū se minime ignorat. Perfec
ta em̄ vita est mortis ymitatio. quā dū
iusti sollicitē pagunt. culpaꝝ laqueos
euadunt. De hoc etiā cassia. sic dicit.
Si id qd̄ futurus es sedula cogitatōe
cogitaueris pensaueris ruminatus fu
eris. credo raro aut nūq̄ peccabis hęc
cassia. Ad hanc vero fructuosāz medi
tatōz mortis hortat̄ beatus ber. ita di.
Filioli mei memorē nouissima nēa
ne peccemus. Nūm̄ hęc recordatō fa
cit timoratū. timor̄ expellit peccatum
negligentiā nō admittit. Nouissima
nostra sunt. mors. iudiciū. gehēna et
gloria. Quid horribili⁹ morte. Quid
iudicio terribilius. ⁊ gehenna nihil
potest inolerabilius cogitari. Quid
metuet si quis ad ista nō trepidat. nō
expauescat. nō timore p̄curit. hęc ber.
Mortis etiā memoria facit hoīez p̄p̄
nere oīa transitoria ⁊ sollicitū facit eē
in boni opis executōe. Un̄ beatus iher
romimus. Facile p̄temit oīa qui sem
per se cogitat mōritū. Bea. etiā gre.
de hoc sic dr. Valde se sollicitat in bo
no ope. q̄ sp̄ cogitat de extremo fine.
Notandū etiā qd̄ deus horam mortis
voluit nobis eē incognita. vt sp̄ possit
esse suspecta. Un̄ beatus grego. sic ait
Ad hoc p̄ditōz noster later evoluit finē
nostꝝ vt dum incerti sumus qm̄ moria

mur sp̄ pati ad mortēz inueniri debēa
mus. beatus aug. de hoc sic ait. Latet
vltimus dies vt obfuet omnis dies.
Ideo nāq̄ dñs noster tps̄ exitus suoz
nicuiq̄ nostꝝ voluit esse incertū vt ma
iori diligētia simus erga nosmetip̄
sos in vita nostra solliciti quousq̄ est
in nostra potestate quatenus ad diem
exitus nostri in bonis nos opibz dñō
nos vocanti occurrere p̄paremus. vt
penduli expectatōis incerto sp̄ creda
mus eū esse venturū quem ignoramus.
qua hora vel tpe ad nos vocādos sit ip̄
se venturus. hęc augu. **N** Cum
mors ista sit certa oībz ⁊ hora mortis
incerta debet vnusquisq̄ sic viuere. vt
illā intrepidus possit expectare. Un̄
dicit seneca. Certū qd̄ morieris sed in
certū qm̄. vbi. quō. qd̄ mors vbiq̄ re
expectat. ⁊ tu si sapiens fueris vbiq̄
eam expectabis. hęc seneca. Un̄ stultū
est in tali statu viuere in quo quis non
audet mori. Sed p̄ochdoloz sunt plu
res qui cū sani sunt tps̄ p̄ns in vanita
tibus ⁊ peccatis expendunt. Sivo egrit
tudo aliqua mortē vicinā esse denunci
ans eos pulsauerit. cum magno deside
rio sup̄uiuere p̄cupiscūt vt peccata sua
desleant ac peniteant. qui tam tps̄ vite
modo acceptū. p̄ nullo reputant. De
hoc bea. gregorius. Semper fratres ca
rissimi. extremū diem debemus expa
uescere. quē nūq̄ possumus p̄reui
te. Ecce ip̄m hunc diem in quo loqui
mur ad iducias p̄uersionis accepim⁹
et tamen mala que fecimus flere recu
samus. Non solum p̄missa non plan
gimus sed etiam que desleantur auge
mus. At si aliqua corporis nos corri
piat si signa egritudinis vicināz mor
tez denunciant iducias viuendi que
rimus. vt peccata nostra desleamus ⁊
eas coz magno estu desiderij perimus
quas acceptas mō. p̄ nullo habemus.

Nunc ergo carissimi. sollicitè cogite
 mus. ne nobis in vanū tpa peant vñd
 tunc queramus ad bene agendum vere
 cū iā cogimur d corpe exire. qz igitur
 momenti suis hore fugiunt agite fra
 tres vt in bona opis mercede tenean
 tur. Qui igitur tventure mortis temp
 ignoramus. et post mortē opari n̄ pos
 sumus. supest vt ante mortē tpa iou
 ta rapiamus. Sic em̄ mors ipa cū ve
 nerit vincit si priusq̄ veniat sp̄ timeat
 Sed sunt nōnulli qui i peccatis mori
 talibus iacere nō formidant. et tps pe
 nitentie differūt vsq̄ ad horā mortis
 quod valde piculosum est. quō em̄ tal
 les possunt agere p̄niam. cū omnes po
 tentie et virtutes ante in illa hora per
 mortis dolorē grauitur sunt occupate
 De hoc bea. Aug. sic dicit. Plane nō
 inueneris mortis i tpe te aliq̄le p̄nias
 posse facere tunc em̄ omnes potetie a
 nime et virtutes mortis sunt v̄tētia
 occupate. destitute quoq̄ sunt oī mo
 da libertate. hxc Aug. Vñ valde timē
 dū est qz mala vita hōis raro fortis bo
 nū finē in extremis. Qd affirmat bea
 tus Hiero. ita dicens. Qui dū sanus
 est et iuuenis deū offendere nō formi
 dat. in morte nō meretur diuinā obri
 nere indulgenciā. Que dilectissimi fi
 lij est p̄niam. quā nō solū quis accipit qz
 se viuere amplius nō posse cernit. qz si
 ex infirmitate p̄ualeretur peior q̄ pri
 us fieret hoc teneo hoc verus puto hoc
 multiplici expiēcia didici. quod ei
 si bonus est finis cuius semp̄ mala vi
 ta fuit qz peccare nō timuit sed mun
 di vanitatibz semp̄ vixit. Vñ psalmi.
 Hōis peccatorū pessima. hxc Hieroni.
 Sicut igitur malam vitam sequit mala
 mors. Ita qui bene vixerit nō p̄t male
 mori. **S** Festinandum est ergo
 nobis ad penitentiā agendā et ad bene
 viuendū. qz vnūquēq̄ in quo inuene

rit suus nouissimus dies cū de hoc se
 culo migrauerit talis i nouissimo die
 iudicabitur. De hoc beatus aug. dicit
 sic **S** homo vide d̄ d̄ rōz tuā vides vñ
 qz sed non times. Nō est inquis sic s̄
 timeo. **S** miser mentiris plane. **S**i
 times quare nō caues. illud potius i
 me qd si nobis nō erit quid peccare ri
 me quod si amaueris peccare i alterā
 prem irruēs. quā posses non inuenire
 si nō amasses peccare. **I**gitur mori ma
 le times. viuere male non times. vix
 bene moritur. qui male vixerit. **C**orri
 ge ergo male viuere. time mali mori
 cum em̄ correxeris male viuere noli ri
 mere. **N**ō potest male mori qui bene
 vixerit. hoc age vt bonā vitāz habeas
 et quecūq̄ occasio venerit. vt ex eas de
 corpore hoc exis ad requiē exis ad beā
 titudinē. que n̄ habet timorē nec finez
Merces em̄ bone vite eterna vita est.
Igitur quisquis futurū iudicē times p̄
 sentem p̄sciam corrige. **V**ñ quotidie
 ad penitentiā festinemus semper an
 te oculos nostros v̄sel vltimus dies
 et cū diluculo surrexerimus d̄ lucis n̄
 presumamus aduentū. nihil em̄ sic re
 uocat a peccato q̄ frequens mortis
 meditatio. **S**ñ q̄ vnusquisq̄ de die no
 vissimo formidare debet. qualē em̄ v
 nuūquēq̄ inuenerit suus nouissimus
 dies cum de seculo hoc egredif. tal in
 nouissimo die iudicat veruntū bonū
 opus fiat non timore pene sed amore
 iusticie. ipsa enim vera et summa liber
 tas est. Et quidem signū profectus est
 caritatis als p̄uctus iminucio timō
 ris signū p̄fectōis nullus timor. **C**ō
 summata enim caritas foras mittit ti
 morē. hxc augustinus. **H**ugo d̄ sancto
 victo. exponens illud Beati mortui
 qui in domino moriuntur. de hoc sic
 ait. **I**n domino moriuntur qui in car
 ne quidem morientes in domino tamē

Lib. III Dist. III. Ca. XIII

viuentes inueniunt. Quid est in dño
viuere nisi in fide spe ⁊ caritate. Per
ista em̄ uiuit in illa vita qua uiuitur in
dño. Est quedā vita qua corpus uiuit
ex aīa. ⁊ est quedāz vita qua aīa uiuit
ex teo. nūc quidē fide spe ⁊ dilectōe
Postea de p̄ fide ⁊ spe p̄replatōne re
manente ⁊ dilectōe. Nō ei nocere po
test aīe si corpus vitā suā pdit qñ ipa
vitā suā in fide spe ⁊ caritate p̄sistens
nō amittit. Sed d̄t quisquis securus
potest esse post hanc vitā in incertū p̄
gens. hoc aut̄ solū incertū esse non d̄z
qz bonā vitā mala mors sequi nō pōt
Qui ergo uult bene mori bene uiuat.
hxc hugo. Cū igit̄ vita bona ⁊ r̄tuosa
nō possit recipere finē malū. necesse est
ut hō studeat uirtuose ⁊ sancte uiuere
ut cū fiduria ⁊ hylaritate possit extre
mū diē expectare. qz nemo mortē gau
deat suscipit. nisi qui se ad illā dum
adhuc uiuere p̄uote meritū diligēter
p̄parauit. De hoc be. ber. sic d̄t. Intel
lige qz uenientē mortē nullus letus et
hylaris suscipit nisi qui se ad ipam dū
uiueret bonis operibz p̄parauit. bona
em̄ est mors iusti p̄pter requiē. melioz
p̄pter nouitatē. optia p̄pter securitatē
Contra mors peccatoz pessima. Ma
la in amissione mūdi. pezoz in carnis
⁊ aīe sepatōe. pessima in uermis ⁊ ig
nis p̄ritōe. ⁊ qd̄ oīm pessimū est in di
uine p̄templatōis amissione. hxc bern.
Etiā de hoc p̄quendā d̄t. Sic in q̄ vi
ta iugiter disponat ut mors tibi nō as
mara sed adoptabilis uideat. Un̄ s̄z
dictū bea. gre. Qui de sua spē ⁊ opaci
one securus est dño pulsanti p̄festi ap
it. qz letus iudicē sustinet. ⁊ cū r̄ps p̄
pinque mortis aduenerit. de gloria re
tributōis hylarescit hxc gre. Nā qui ⁊
sāctevixerit mors illū n̄ terreat. Un̄
dicit yfidoz. Nec mors te terreat si
bene ⁊ pie uixeris. nō solum aut̄ talis

mortem nō formidabit sed etiā uere
mat exoptabit. Un̄ beatus ber. Vita
secura in pura p̄scia ubi absqz formi
dine mors expectatur ymmo exoptat
cū d̄cedine suscipit ⁊ excipit cū dño
tōe. hxc ber. Un̄ p̄fecti uiri qui vitā p̄
sentē pacienter sustinent. mortē uero
in desiderio h̄nt. Un̄ beatus gre. Per
fectoꝝ est vitā h̄e in paciencia ⁊ mor
tem in desiderio. Sed peccatoꝝ aī
mīe p̄cognoſcentes causam sue dam
natōis p̄pter peccata prius p̄tracta de
corpe exire trepidant ac p̄imescunt.
Un̄ d̄t bea. Iero. in extremo mortis ar
ticulo p̄renoscit aīa causam damnaci
ōnis sue. quā p̄uidēs a carne exire for
midat. Nec mirz qz d̄t hyamo. Nul
la maioꝝ acerbitas cuiuscūqz amaritu
dis ⁊ dolor q̄ mors ipa h̄is in pecca
to tam miserabiliter morientis. Etiā
de hoc egippus sic dicit. Nulla ratio
apprehendere nulla quoqz lingua exp
mete poterit. quātus horroz ⁊ miseria
peccatoꝝ uult hanc vitā iminebit.
Nā s̄m beatū ber. Malum triplex sup
peccatoꝝ manet. manet em̄ sup eos
horroz in exitu. dolor in trāsitu. pudor
in cōspectu glorie magni dei. hxc ber.
Ex dictis igit̄ colligere possumus qz
illi mortē timēt qui in peccatis iacet
⁊ nullum bonum in futuro spant pre
sentibusqz radicatus inhxrent. Illi uo
qui mundū ⁊ seculi uanitates ac uolup
tates p̄ cristo contemnunt nec timent
mortem nec p̄ncipia diligūt. sed potius
futura desiderant. Nec mirz qz s̄m cri
so. sup marx. Nil dolorosius morte ē
pioꝝ. Sed e contrario nil dulciꝝ mor
te obituꝝ iustoꝝ. mors nāqz a malis
minimū formidat. a iustis autem uir
expectatur. hxc crisostomus. Unde p̄
fecti uiri non solum non timent mori
sed desiderantur dissolui ⁊ esse cū cri
sto. ex q̄bz uiciz bea. Iero. sic d̄t. Tibi

mibi iam foret dulcius q̄ mori in cor-
 pore. ut in suo sic anima mea saliat cre-
 atore eiusq̄ foueat solacio ⁊ dulcore.
 atq̄ iocundet eius beatissimā visione.
 hec ilxroni. Nec immerito sancti gau-
 dent de mortis aduentu ⁊ mali pertur-
 banf. q̄ ut dicit beatus grego. bonis exi-
 turis de corpore occurrit odor celestis
 patrie. malis vero fetor gehenne eter-
 ne. Unde beatus est qui in hoc seculo
 sic uiuit ut post cursum huius uite cuz
 fiducia ⁊ gaudenter corāz deo summo
 possit assistere. ac in eius uisione eter-
 naliter delectari ac gaudere. De hoc
 effrem sic dicit. Beatus qui mente habu-
 erit diez exitus sui ante oculos. ⁊ festi-
 nauerit in illa patens esse ⁊ sine aliquo
 timore peccati vel p̄tatiē p̄scie inueniēti
 Beatus qui inuenierit fiducias in hora
 exitus sui q̄n anima separatur a corpore
 Cum magnis fletibz ac doloribz sepa-
 tur. ueniunt em̄ angeli a sumere eā ⁊ se-
 rabunt eam a corpore ⁊ p̄ducent eaz an-
 te tribunal immortalis ⁊ metuēdi iu-
 dicis. at illa p̄memorans opa sua mi-
 serabiliter p̄tre miscit Grandis timor
 est fr̄s in illa hora mortis ⁊ separatōis
 anime a corpore. Assistent em̄ tunc ipsi
 anīe opera eius que die noctuq̄ bona
 vel mala egisset. ac illa audiens actus
 suos egredi p̄tremescit. q̄ peccatrices
 anime cū metu magno ⁊ timore horē
 do separant a corporibz. ⁊ trementes
 p̄gunt ad eternum iudiciū **E**a ergo ho-
 ra cum aīa diuidit a corpore uidens vni-
 uersa opa sua dicit eis. tonate mibi in
 mus hore spaciū donec egrediar. Et re-
 spondentes oēs actus eius dicēt ei. tu
 nos egisti. tua opa sumus. tecū semp
 ibimus. tecumq̄ p̄gemus ad iudicē.
 Sancta uero anima a corpore nō timet
 exire. nec metuit. sed magis gaudens
 cum fiducia pergit ad deū euecta offi-
 cijs angeloz. hec effrem abbas. **P**

Ubi notandum q̄ quilibet deuotus ac
 p̄tuosus q̄diu in hac peregrinatione
 p̄sistutus est de desiderare debet introitu
 celestis patrie. q̄ lxxvira tota tribula-
 tio ⁊ temptatio est. Unde beatus aug.
 in glo. super ps. sic ait. Uira ista tribu-
 latio est. ⁊ si tibi tribulatio non est aut
 paruz patriam diligis. aut sine dubio
 tribularis Qui enim non tribulat nō
 se esse sciat de eo qd̄ desiderat. unde ti-
 bividet uira ista tribulatio nō esse qd̄
 non amas. Ama alteram uitam. ⁊ uir-
 debis q̄ ista tribulatio est quacunq̄ p̄
 speritate fulgeat. quibuslibet delictijs
 abundet circūfloreat. qm̄ nondum est
 illud gaudiū sine vlla temptatōne cer-
 tissimū. qd̄ nobis in fine seruat deus.
 sine dubio tribulatio est. hec aug. Nō
 enim in ista miserayita in qua peregrini-
 namur potest esse felicitas vel gaudiū
 v̄z. Qd̄ testat Maximus ita dicens
 Nemo se credat aliqua felicitatē aut
 aliquod v̄z gaudium in hoc sclo possi-
 dere. beatitudo hic p̄parari potest possi-
 deri non p̄t **Q** Duo sibi tempora
 ordine suo succedunt. tempus. s. fletu-
 di. ⁊ tempus ridendi. nemo se circū-
 ueniat. non est in mundo hoc tps ridē-
 di Scimus aut̄ q̄ omnis homo gaudere
 desiderat. sed non omnes ibi q̄runt
 gaudium vbi oportet inquiri. V̄z in
 hoc mundo gaudium non fuit. nec est.
 nec esse poterit. hec maximus **R**
 Unde sancti uiri ut liberior p̄uenire
 possint ad celestem patriam in hac pe-
 grinatione in labore ⁊ gemitu fuerūt
 ⁊ ad illam p̄spiciendam suspirauerūt
 De hoc beatus aug. in quadā ome. sic
 ait. Non desiderat patriam peregrina-
 tio sine lacrima. sed desideras qd̄ non
 habes funde lacrimas. Quis iustus n̄
 habuit istas lacrimas. qui non habu-
 it peregrinum se esse non uoluit. Qua
 fronte ad patriam uenit qui nō absens
 bb. j.

ad escā poteris deuorari q̄ puenire ad
sponsū. non vno siquidē iam sed tan
ta a te parietū numerositate interclu
sum. Primus siquidē p̄cupia. secun
dus p̄sensu. tercius a ctus. quartus
consuetudo. quintus p̄emptus Cura
igif̄ p̄iori p̄cupie toris resistere visce
ribz vt non cades in p̄sensum. ⁊ oīs de
inceps malignitatis fabrica euanescit
Nec est oīno qd̄ sponsū appropinq̄
te verat tibi p̄ter solū parietē corpis.
q̄tenus gloriari poteris ⁊ dicere de il
lo. En ipse stat post pietē. hęc ber. **T**
Notandū est etiā vt ait bea. aug. q̄ nō
sumus in hac vita sine pct̄is aut p̄cupi
scentiis q̄uis etiā scī. sed exhibimus
hinc sine pct̄o. q̄ vnusquisq̄ cū de cor
pore exierit dimittunt ei qui talia ha
bebat vt dimittentē debita. q̄ quori
dianis p̄ceptis dimittunt ⁊ exit mun
datus. hęc aug. Et vt beatus gre. d̄t su
per cañ. Cum aīa scā a peccatis quori
dianis ac minutis se p̄p̄mā mūdāt.
dū quotidie pct̄ā minuta cū lacrimis
abluit. ⁊ a maioribz se obseruat q̄uis
freq̄nt peccet per assiduā tñ p̄māz mū
diciā suā assidue seruat. q̄uis enim
mor vt peccata iusticia declinet. dū tñ
sp̄ credit in eū qui iustificat impiuz ⁊
assidue sub eius fide pct̄ā suā deslet. p̄
assiduas ablutōes iusticiā suā retinet.
hęc greg. **Q**uisquis etiā in ius
ticia p̄siterit. ⁊ p̄cepta dñi seruare
non obmiserit. antiquuz hostē in hora
sui exitus nō timebit. Qd̄ a firmat be
atus greg. vj. mora. sic dicens. Quis
quis ad vite p̄cepta dirigit. p̄iusq̄
eterna p̄mia p̄cipiat. hic iam initia
securē imp̄peruū felicitatis degustat.
vt antiquū iam non metuit vt interne
mente mortis articulo violentos eius
impetus non phoretat. Istis namq̄
initū est retributionis ipsa plerūq̄ in
obitu securitas mentis. **U**n̄ recte in li

bro Job d̄t. Et bestiam terre nō formi
dabis. Callidus quippe aduersarius
bestia terre d̄t. q̄ ad rapiēdas mortis
tempe peccatorū animas violentia cru
delitatis effrenat. Quos em̄ viuentes
blandiens decipit moriētes seuius ra
pit. Que p̄tra de electorū ecclesia per p̄
plexam pollicet dñs dicens. Mala be
stia non offendet per eā. Illi igif̄ terre
bestiā moriētes timent. qui p̄ditōris
sui potentia viuentes non timent. Sā
cti etenim viri qui diuine se formidini
medullitus subdunt. omne de aduer
sarij aduentu pondus timoris abijciūt
q̄ viuentes perfecte electi timent iudi
cem. ne moriētes metuant accusatorū
rem. Bene ergo d̄t. Et bestia terre non
formidabis. Ac si aperte diceret. quia
blandiente hoste non vinceris. hunc
seuiēte postmoduz non timebis. hęc
grego. **X** Impioꝝ vero aīas in
hora sue egressiōis de corpore magnus
terror inuadit. ⁊ amarissime angustie
⁊ pauores illas circūstant p̄pter remoz
sum p̄scie. De quoz miserabili anxie
tate petrus da. sic ait. Pensandū quip
pe est cū iam peccatrix aīa vinculis in
cipit carnis absolui. q̄ amaro terrore
p̄curit. quantis mordacis p̄sciētie sū
mulis lacerat. recollit vetera que p̄mi
fit. videt mandata que solito cōplere
p̄emptit. dolet indulta p̄mē tēpa sese
inaniter p̄cepti se. ploꝝat immobilē di
stricte vltionis articulū inenitabiliter
imminere. manere satagit ⁊ exire p̄pel
litur. recuperare vult perditā ⁊ nō audir
tur. Post terga respiciens totius trās
actē vite cursū velut vnū breuissimū
deputat itineris passū ante se oculos
dirigit. ⁊ infinite perhenmitatis spacia
deprehendit. ploꝝat itaq̄ q̄ intra tam
breue spaciū acquirere potuit omne
seculorū leticiā. Deslet etiā se tam
p̄pter breuis illecebris voluptatē ineb
bb. ij.

narrabilem perpetue saniratis amisse
 dulcedinē Erubescit qz ppter illā sub-
 stantiā que vermibus erat obnoxia. illā
 neglexit que choris erat angelicis infe-
 renda. Ideo radios mentis attollit et
 cū diuitiā immortalitūz gloriā ptem-
 plas eam ppter vite hmoi inopiā pdi-
 disse pfundit. Cūqz sub se reflectit o-
 culos ad huius mūdi puallem terrāqz
 caligines sup se mirat eterni luminis
 claritatē. Liquido deprehendit qz nox
 erat et tenebre qd amauit. **S**i rediui-
 uis pme tps mereri posset qd dure cō-
 uersatōis iter arripet. qz et qualia p-
 mitteret quantis se deuotionū vincu-
 lis innodaret. Interea dū oculi ptabe-
 scūt dū pectus palpitat. rauca guttur
 anhelat. dentes paulatim ingrescunt.
 palpescūt ora. membra cūcta rigescūt
 als angescūt. **D**ū hęc itaqz et hmoi tā-
 qz vicini morti pcedentia famulantur
 officia. assunt oia gesta simul et verba.
 nec ipse etiam cogitationes desunt et
 cūcta hęc amāz aduersus auctorem te-
 stimoniū reddūt. Coaceruant oia añ
 respicientis oculos que respicere refu-
 git et eo modo coactus et inuitus atten-
 dit. **A**d est pterea hęc horrenda demō-
 nū turba illuc virtus angelica. In illo
 qui medius est liquido replendit cui
 patri iure possessio vendicet. naz si pie-
 tatis in eo vidēt insignia inuitatōis
 angelice blādicis delinif atqz armoni-
 ce melodie dulcedine. vt exeat puoca-
 tur. qz si eū sinistre parti meritoz nigre-
 do et fedilitatis squalor adiudicet. into-
 lerabili mox terrore pcurit. repentinē
 impetus violentia pcurbat pcuritater
 inuadit. ac de misere carnis erga sculo
 violēter euellit. vr ad eterna supplicia
 iam cū amaritudine pcurbat. Jam dō
 post egressionem de corpore quis ex-
 plicare valeat quot armature spūm
 iniquoz acies insidit lateāt. quot fre-

mentes cunei feralibz telis instructi
 iter obsident. et ne transire libere possit
 aīa velut militari more pcurpare legio-
 nes oppugnant. **H**ęc et hmoi frequēter
 in corde versare quid est aliud qz leno-
 cinantia vite huius blandimēta respu-
 cre. mūdo repudium dare illicitos car-
 nis motus elidere. solūqz perfectionis
 adipiscende. posituz indeclinabiliter
 custodire. hęc petrus dami. **A** Ho-
 tandū etiā qz diabolus grauissime tē-
 prat fideles cū iā mori appropinquant
Testatur hoc anastafius qui sic dicit. **D**e-
 mon siquidem fortissimis aggressioni-
 bus suis temptat. dum ipse homo mor-
 tis sue foribz appropinquat et maxime
 in duobz viz in fide et in spe. **I**n fide tē-
 prat qz valde conat qūo possit hōiem
 tunc a via veritatis et a fide catholica
 euertere. et in errores infidelitatis in-
 ducere. et sic sequenter in pditionem
 pcurbare. **U**nde optima cōsuetudo in
 ordine cisterciē. inoleuit. nam cū ali-
 quis fratū in extremis laborat pcurit
 tur tabula lignea. et occurrentibz fra-
 tribz expressa voce dicit ac pcuramat **C**re-
 do in vnum deū vt ille frater qui in ar-
 ticulo mortis est pcuratus audies vba
 symboli ad seipsum redeat et si forsitā
 temptat pcuritium incredulitatis pcurit
 posito errore infidelitatis in fide ca-
 tholica solideat. **U**nde necesse est vt ho-
 mo cū adhuc in corpore subsistit et icolu-
 mis est pcurula que in mortis hora eue-
 nire solent frequēter meditet et sic vi-
 uat vt illa cū venerint non timeat sz cū
 dei adiutorio vincat. **D**e hoc damas-
 sic dicit **T**emptabit nos hostis antiquus
 mira obliquitate veritatis et fidei in ex-
 tremis ppter qd animus quidē noster
 in meditatione eoz que in morte futu-
 ra sunt terribilium iugiter est exercen-
 dus. et prescientia futuroz euentuum
 imbuendus. hęc damas. **B** **S**ecū

do malignus spūs temptat hōnem in illa vltima hora ī spe. qz laqueos desperationis in cor hōis tunc rēpīs immittere solet. per quos decipiat et in desperationem inducat. ac postmodū in eternam damnationem pertrahat. Contra hoc etiā periculū debet vnusquisqz per vite sanctimoniam ac bonam puerfarōem se munire vt aduente teptationis turbine p durare valeat. **Uñ** beatus greg. **O**bijciat tibi spūs malignus mortis in tpe infinita desperationis prestigia et erroris q̄ nullatenus effugies nisi duz vnus te premunias et pfirmes. hxc greg. **D**ebet ergo quilibet fidelis adhuc dū viuūt corpore timorē dñi p̄ oculis cordis habere et virtuose viuere. vt in illa vltima necessitate fiduciam in deo et solatōem mereat ab ipso percipere. **Uñ** dicit ecci. j. **T**imēti deū bene erit in extremis et in die de functionis sue benedicef. **U**bi etiam norandū vt dicit beatus greg. xxij. moza. **D**ū viuimus debemus bona nostra a memoria repellere ne extollant. et appropinquante exitu plerūqz ea humiliter ad memoriam reuocemus vix qz fiduciam prebeant et de speratū timorē premant. hxc greg. **I**n de etiā est qd idem beatus greg. xxiiij. moza. sic dicit. **N**onnunqz aīa etiā iusta solutioni carnis appropinquans retrose vindicte turbat permittente. s. deo. **E**t si quid tranquillū in hac vita sape potuit mortis articulo interueniente pcutif. sed iustoz aīe a leuio quibz cōtagis ipso sepe mortis pauore purgatur. et eterne retributionis gaudia ias ab ipsa carnis solutōe percipiūt. **P**lerumqz vero contemplatione quadā retributionis interne etiā p̄iusqz carne exsolient bilarescunt et dū vetustatis debilitū soluent noui iā muneris pferuntur. hxc gre. **E**t cū itaqz vnusqz maxime in illa hora extrema indigeat

solatōe diuina vbi tot picula occurrunt. necē est vt hō dū adhuc sanus ē talem dñm et amicū sibi q̄rat et eligat. qui eum a tot malis liberet et defendat. **I**stexero dñs et amicus est dñs nē quē sibi q̄libet in amicū et p̄em eligere d̄z et eidē fortiter adhxere per fidē. p̄ dilectōem. p̄ vite sanctimoniam et puritatem vt in illa tremenda mortis hora mereat ab ipso de insidīs demonū liberari et ad eterna gaudia p̄uoci. **D**e hoc beatus aug. sic dicit. **E**lige inqz illū amicū p̄e omnibz amicis tuis xp̄m vix. qui cū aīa subtracta fuerit tibi solus fidē seruabit in sepulture tue hora. **C**ū amici tui recedēt a te. ille te nō derelinq̄t. sed tuebit te a rugientibz preparatis ad escā et p̄ducat te ad ignotā regionē atqz p̄ducat te ad plateas celestis iherosolym et ibi collocabit te cū angelis ante faciem maiestatis sue vbi est cumulus felicitatis supeminens glā. supabundās leticia et oīa bona. hxc aug.

Filius.

Quēpiō etiā scire cū aīe soluent a corpibz ad que loca ferant vel vbi locent aut subsistant.

Ca. XIII. Pater D

De hoc scire debet q̄ excepto lym. bo pueroz sine baptismi sacramento decedentiū in quo est pena damni et nō sensus tria sunt potissima loca. ad que aīe statim post absolutionem a corpibz ferunt videlicet infernus purgatorium et regnum celoz. **I**n quibz locis aīe scdm meritum vel demeritū recipiunt. **D**ec vero loca qualia sint nō possunt nobis esse nota. sunt tamen substantis spūa lib. i. animabus congrua et conuenientia. **D**e hoc thomas de aquino sic dicit. **Q**uamuis animabus post mortem non assignēt aliqua corpora quoz sine

bb. iij.